

които, като вещи лица, даватъ мнение, кога да се почне тестирия. Сливенска *шарпана* (другаде корабъ, поставъ) събира обикновено 800 оки грозде. Бере се въ *кошници*, насыпвани въ *хутии* (футии) а отъ тамъ въ *шарапаната*. 800 оки грозде дава обикновенно 40 *мъри* *шара* (мъстъ). *Мърата* е отъ 10 оки за вино, а 12 оки за *шара*. Тестерджий — колари съ отъ самия Сливенъ, а повечето слизатъ отъ Балканъ (българи отъ с. с. Стара-рѣка, Бѣла, Нейково. а турци отъ Герловско — тъй нареченитѣ *Тозлуци*, „*Тозлукъ*“ въ Сливенъ е равносилно на *лакомъ*. За лакомията на тия снажни турци се разправятъ цѣли легенди.

Отъ по-известните *шарапчи* (винари) въ Сливенъ преди освобождението ще отбележимъ: *Апостолъ х. Кондовъ*, *Петъръ Боювъ*, *Шарапчи Минчо*, *Петръ х. Гендовъ*, *Ципорана Христодоръ*, *х. Данчо* и т. н., а въ по-ново време: *Я. Лесинъвъ*, *Андонъ Василевъ*, *Г. Д. Патковъ*, *Ат. Славовъ*, *Г. А. Арнауловъ*, *Ив. Петровъ*, *К. Д. Сапунджиевъ*, *Н. Цаневъ*, *П. А. Еловъ*, *Д. Минквъ*, *Ст. Пандевъ*, *Г. Д. Баждовъ*, *Т. Цоневъ*, *Ив. Сапунаровъ* и др.

Както се знае, филоксерата за пръвъ пътъ въ България се яви въ Видинско презъ 1884 г., отъ гдето се разпростирали въ Ломско, и т. н. Презъ 1899 г. вече въ Сливенъ е имало 83 декара заразени (отъ къмъ Касъмово) въ 1900 г. — 558 декара, въ 1901 — 1604, въ 1902 г. 8802. Въ Ямболско се е появила презъ 1901 г., а въ Карнобатско — презъ 1903 г. Тъй че, до 1903 г. въ Сливенско е имало заразени 10 общини, Дермендеренска, М.-Чочовенска, Есирийска, Карасарийска: Бинкоска, Г. Чочовенска, Кастьмовска (заедно съ Чайрийска), Каваклийска, Драгодановска и Сливенска градска община. Съмъ въ Сливенска община изсъхнали 3,646 декара, изкоренини 543, а заразени 4,765. За възстановяването на пропадналите лозя тукъ се поддържа единъ лозовъ разсадникъ, до минаралните бани, управител на който бѣ деятеления и много заслужилъ на Сливенските лозари *Ив. Кюмурджиевъ*.

Вънъ отъ филоксерата, тукашните лози страдатъ още и отъ други болести, като *пероноспора* (манна) и *oïdium tuckeri*, срѣщу които съответно се препоръчва употребъбата на пръскачки съ борделезовъ растворъ и ръсене съ съренъ прахъ.

Презъ 1903 г., въ Сливенска околия на единъ декаръ лоза се падало 450 килограма грозде, а общата сума на добитото грозде (презъ сѫщата година) е 5,000,000 килограма¹⁾.

¹⁾ Презъ 1904 г. въ Сливенъ се съставилъ *лозарски синдикатъ* за доставка на облагородени американски лози, на лозарски инструменти, колове и т. н. (Гл. *Nar. Стол.*, бр. 9, стр. 1x). Въ сѫщата тая насока за превъздигането на бившиятъ Сливенски лозя, въ града се основалъ и *„Лозарски бюлетинъ“*.